

شورای اسلامی شهر مشهد

دستورنامه

ابلاغ مصوبه

برادر ارجمند جناب آقای مهندس پزمان

شهردار محترم مشهد

موضوع : دستور العمل نحوه ذخیره سازی و نگهداری موقت پسماند در اماکن مسکونی، تجاری و اقامتی شهر مشهد

سلام علیکم

با احترام، لایحه شماره ۲۵۸/۵۰۲۸/۸۸ مورخ ۸۸/۰۵/۰۵ شهرداری مشهد در ارتباط با دستور العمل نحوه ذخیره سازی و نگهداری موقت پسماند در اماکن مسکونی، تجاری و اقامتی در جلسه علنی مورخ ۸۸/۰۷/۰۵ شورای اسلامی شهر مشهد مطرح شد و به شرح زیر به تصویب رسید.

ماده ۱

در اجرای قانون مدیریت پسماند و برای تنظیم مقررات لازم در خصوص ذخیره سازی موقت پسماند، دستور العمل ذخیره سازی و نگهداری موقت پسماند در اماکن مسکونی، تجاری و اقامتی که مالکان موظف به اجرایی نمودن آن در طراحی، ساخت و بهره برداری می باشند، به عنوان متمم و الحاقیه مصوبه شماره ۳/۱۶۰۳/ش مورخ ۸۷/۰۵/۰۶ شورای اسلامی شهر مشهد در خصوص بهای خدمات جمع آوری، حمل و نقل زباله های شهری به شرح مواد زیر تصویب شد.

ماده ۲: منظور از مجتمع در این مصوبه، اماکنی است که در مجموع دارای حداقل ۱۲ واحد مسکونی یا تجاری یا اقامتی یا تلفیقی از آنان بوده که دارای عرصه مشترک باشد.

ماده ۳: شهرداری مشهد مکلف است جزئیات ابعاد و مشخصات اتاقک، جایگاه، مخازن و نحوه محاسبه فضای مورد نیاز اتاقک نگهداری زباله را تهیه نموده و پس از تصویب کمیسیون امور فنی، عمرانی و طرح ریزی شهری شورای اسلامی شهر مشهد به سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی، مشاوران و همه دست اندرکاران صنعت ساختمان ابلاغ کند.

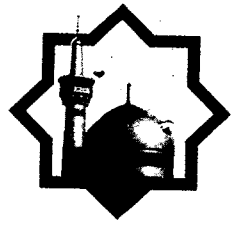
تبصره ۱: سطح اشغال شده به وسیله اتاقک نگهداری پسماند، به عنوان زیر بنای ساختمان تلقی نگردیده و در محاسبات لحاظ نمی شود.

تبصره ۲: نظارت بر طراحی و اجرای جایگاه ها و مستحقات خواسته شده بر عهده طراحان و مهندسان ناظر سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی و نظارت بر اجرای الزامات یاد شده در مراحل بهره برداری بر عهده مناطق شهرداری خواهد بود.

ماده ۴: مجتمع های ساخته شده و مجتمع های در حال احداث (به شرط دارا بودن پروانه ساختمانی) :

۱-۴: مجتمع های مسکونی : شهرداری مشهد باید با انجام فرهنگ سازی لازم از قبیل آموزش، تبلیغات، الگو سازی با روش های مختلف برای این اماکن تا مهر ماه سال ۱۳۸۹، ساکنان آن را با فواید و مزایای این طرح آشنا نماید.

۲-۴: مجتمع های تجاری، اقامتی و واحدهای صنفی پرزباله : این مجتمع ها و واحدها باید نسبت به دفع اصولی پسماندهای تولیدی با رعایت مفاد ماده ۳ فوق الذکر ظرف ۶ ماه پس از ابلاغ این مصوبه (با رعایت ماده ۸۳ اصلاحیه قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور) اقدام نمایند، در غیر این صورت یک برابر اضافه بر بهای خدمات جمع آوری، حمل و دفع زباله های شهری برابر مصوبه شماره ۳/۱۶۰۳/ش مورخ ۸۷/۰۵/۰۶ شورای اسلامی شهر مشهد از آنها دریافت شود.

شورای اسلامی شهر مشهد

شماره : ش/۳/۳۲۱۳

تاریخ : ۸۸/۰۷/۱۸

پیوست : ندارد.....

ابلاغ مصوبه

موضوع ابلاغ

تبصره : در طول این ۶ ماه ، باید کار فرهنگی و تبلیغی کامل برای توجیه ساکنان مجتمع های تجاری، اقامتی و واحدهای صنفی یاد شده انجام شود .

ماده ۵ : مجتمع هایی که پس از ابلاغ این مصوبه (با رعایت ماده ۸۳ اصلاحیه قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور) به شهرداری مشهد برای دریافت پروانه مراجعه می نمایند :
شهرداری مشهد مکلف است ضمن درج موضوع در پروانه ساختمانی مجتمع های مورد شمول ، اجرای ضوابط یاد شده را در زمان صدور پایانکار ساختمانی آنها کنترل نموده، سپس اقدام به صدور پایانکار نماید .

ماده ۶ : بهای خدمات
منظور از بهای خدمات در این مصوبه، بهای خدمات جمع آوری ، حمل و دفع زباله های شهری موضوع مصوبه شماره ۸۷/۰۵/۰۶ شورای اسلامی شهر مشهد می باشد که در قبض عوارض نوسازی آورده می شود .

بدیهی است این مصوبه با رعایت ماده ۸۳ اصلاحیه قانون تشکیلات ، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور قابل اجرا می باشد. (۱۲) ۷/۵

سید محمد طباطبائی نژادی
رئیس شورای اسلامی شهر مشهد

پیوست شماره ۴: ضوابط ذخیره‌سازی و نگهداری موقت پسماند در اماکن مسکونی، تجاری و اماکن اقامتی

در جهت کمک به محیط‌زیست از آثار مخرب و زیان‌بار پسماندهای شهری و بهبود محیط زندگی شهروندان، استفاده از پسماندهای قابل بازیافت و تفکیک در مبدأ و جلوگیری از شیوع بیماری و امراض ناشی از عدم دفع بهداشتی پسماندها و اجرای قانون مدیریت پسماندها یکی از مهم‌ترین بخش‌های مدیریت اجرایی پسماندهای عادی شهری، نگهداری پسماندهای تولیدی تا قبل از تحویل آن به عوامل خدمات شهری می‌باشد.

با توجه به مشکلات محدود در این مرحله و عدم رعایت زمان دفع پسماند از سوی شهروندان و نداشتن محل مناسب نگهداری زائدات تولیدی در طول روز به‌ویژه در مجتمع‌های مسکونی و تجاری که دارای حجم زیادی از زباله می‌باشند موجب پراکندگی این پسماندها در گوشه و کنار معابر عمومی و کانال‌ها شده و نارضایتی سایر شهروندان و آلودگی‌های محیطی را فراهم می‌آورد.

تعاریف کلی

مجتمع: اماکنی است که در مجموع دارای حداقل ۱۲ واحد مسکونی یا تجاری یا اقامتی یا تلفیقی از آنان بوده که دارای عرصه مشترک باشند.

پسماندهای خشک قابل بازدید: برای در نظر گرفتن فضای موردنیاز جهت جایگاه و یا اتاق نگهداری موقت پسماند باید مجموع فضای موردنیاز برای پسماند خشک و تر و محاسبه گردد.

ضوابط نگهداری و ذخیره‌سازی موقت پسماند

مکان نگهداری موقت پسماند: مکان لازم جهت نگهداری ظروف و یا مخازن پسماند تا هنگام تخلیه می‌باشد که بر اساس حجم پسماند تولیدی و حجم اشغال‌شده توسط ظروف برآورد می‌گردد و دارای شرایط بهداشتی خاص تعریف‌شده خواهد بود و دو نوع زیر تقسیم می‌شود:

- ✓ جایگاه نگهداری موقت پسماند: اختصاص مساحتی جهت نگهداری مخازن که دارای شرایط ذکرشده باشد.
 - ✓ اتاقک نگهداری موقت پسماند: محلی است مسقف محصورشده که به‌منظور نگهداری پسماند در مجتمع‌های مسکونی و تجاری با شرایط خاص مورد استفاده قرار می‌گردد.
- خصوصیات جایگاه نگهداری پسماند:

- ✓ در مجتمع شمالی محل فوق در گوشه‌ای از حیاط در نظر گرفته شود.
- ✓ در مجتمع جنوبی در گوشه‌ای از پارکینگ یا مجاور انبار در نظر گرفته شود
- ✓ دور از پنجره‌ها
- ✓ دور از نور مستقیم
- ✓ دور از دستگاه‌های تهویه
- ✓ در صورت امکان در سایه و سرپناه می‌توان از محل‌های سرپوشیده و دارای حفاظ استفاده نمود.
- ✓ در نقطه‌ای از مجتمع که دور از رفت‌وآمد باشد.
- ✓ محل مورد نظر باید به نحوی انتخاب گردد که در نگاه اول از دید مراجعین به مجتمع مخفی بماند.
- ✓ نزدیک به درب ورودی مجموعه بوده تا انتقال ظروف به محل جمع‌آوری راحت‌تر صورت می‌گیرد.

- ✓ محل در نظر گرفته شده باید دارای ابعاد استاندارد باشد (حداقل مطابق محاسبات جدول دستورالعمل)
- ✓ سطح زیرین جایگاه از مواد با جنس مصالح مقاوم و قابل شستشو (ترجیحاً سنگ) استفاده گردد.
- ✓ امکان دسترسی به آب جهت شستشوی مخازن و زیر مخازن وجود داشته باشد.
- ✓ دارای چاهک با شیب مناسب و یا خروجی فاضلاب بوده تا پس از شستشوی مخازن و زیر مخازن آب در صحن حیاط جاری نباشد.
- ✓ نکات ایمنی رعایت شده و در صورت بروز آتش سوزی احتمالی به واحدهای آپارتمانی خسارت وارد ننماید.
- ✓ مشکل بهداشتی یا منظر زیبایی برای خانوارهای ساکن ایجاد ننماید.

خصوصیات اتاقک نگهداری موقت پسماند:

- ✓ دور از پنجره‌ها
- ✓ دور از نور مستقیم خورشید
- ✓ دور از دستگاه‌های تهویه.
- ✓ محل مورد نظر باید به نحوی انتخاب گردد که در نگاه اول از دید مراجعین به مجتمع مخفی بماند.
- ✓ محل مورد نظر نزدیک به درب ورودی مجموعه بوده تا انتقال ظروف به محل جمع‌آوری راحت‌تر صورت گیرد.
- ✓ اتاقک باید به صورت مسقف و ابعاد آن بایستی برابر حداقل ابعاد محاسبه شده از طریق جدول ۳ و ۴ باشد.
- ✓ کف اتاقک از جنس مصالح مقاوم قابل شستشو (ترجیحاً سنگ) و دارای شیب ملایم به چاهک تخلیه باشد.
- ✓ بدنه دیوارها از جنس مصالح مقاوم قابل شستشو (ترجیحاً سنگ) باشد.
- ✓ مجهز به شیر آب و شلنگ
- ✓ مجهز به سیستم خروجی فاضلاب
- ✓ دارای تهویه مناسب و درپوش به منظور پوشاندن دهنه هواکش‌ها در برابر حشرات
- ✓ دارای درب ورودی و قفل
- ✓ دارای روشنایی مناسب و ترجیحاً دارای نورگیر
- ✓ عدم وجود پله و یا برآمدگی در محل ورودی به منظور انتقال راحت مخازن
- ✓ در مجتمع‌های شمالی ساخت اتاقک انباشت در حیاط بهترین انتخاب است زیرا با توجه به حجم بالای پسماند تولیدی و نزدیک بودن این محل به نقطه جمع‌آوری انتقال پسماند آسان‌تر صورت پذیرد.
- ✓ در مجتمع‌های جنوبی، می‌توان اتاقک پسماند را در طبقه همکف و یا زیرزمین احداث نمود.
- ✓ این محل باید به گونه‌ای باشد که امکان تردد خودرو حمل پسماند به محل اتاقک جهت تخلیه آن‌ها وجود داشته و در غیر این صورت محل اتاقک نباید بیش از ۲۵ متر با محل جمع‌آوری فاصله داشته باشد و ساکنین ساختمان و یا افراد تعیین شده خدمات موظف به انتقال مخازن به محل جمع‌آوری می‌باشند.
- ✓ ساکنین مجتمع و یا افراد تعیین شده خدمات موظفانند پس از تخلیه ظروف را در اتاقک خود قرار دهند.
- ✓ نکات ایمنی رعایت شده و در صورت بروز آتش سوزی احتمالی به واحدهای آپارتمانی خسارتی وارد ننماید.
- ✓ مشکل بهداشتی یا منظر نازیبایی برای خانوارهای ساکن ایجاد ننماید.

✓ حداقل ارتفاع اتاقک نگهداری پسماند می‌بایست ۲ متر باشد.

با توجه به حجم کل پسماندهای تولیدی در مجتمع‌های مذکور می‌بایست از اتاقک نگهداری موقت پسماند با شرایط ذکرشده استفاده گردد. همچنین باید تعداد مخازن و فضای موردنیاز بر اساس جداول ذیل در نظر گرفته شود

برآورد تعداد مخازن و میزان فضای موردنیاز برحسب مترمربع

ردیف	حجم زباله Litr	تعداد گاری	نوع گاری	فضای موردنیاز
۱	۳۰-۲۴۰	۱	۲۴۰ لیتری	۹۰٪ مترمربع
۲	۲۵۰-۴۸۰	۲	۲۴۰ لیتری	۱٫۸ مترمربع
۳	۴۹۰-۷۲۰	۳	۲۴۰ لیتری	۲٫۷ مترمربع
		۱	۷۷۰ لیتری	۲ مترمربع
۴	۷۲۰-۱۱۰۰	۱	۱۱۰۰ لیتری	۲٫۵ مترمربع

تبصره: رعایت زمان زباله‌گیری و انتقال مخازن پسماند به خارج از مجتمع و انتقال آن به محل جمع‌آوری بر عهده ساکنین مجتمع‌ها می‌باشد. در مجتمع‌های بزرگ موارد ذیل نیز باید مدنظر قرار گیرد.

الف) مسیر بایستی از لحاظ هندسی و مقاومت زیرساخت آن برای عبور خودرو پسماند مناسب باشد.

ب) قابلیت تردد خودروهای حمل پسماند به داخل مجتمع و محل تخلیه اتاقک پسماند وجود داشته باشد.

ج) پیش‌بینی فضای موردنیاز جهت استقرار خودرو پسماند به‌منظور بارگیری در نظر گرفته شود.

تبصره ۱: در صورتی که قابلیت تردد خودروهای حمل پسماند به داخل مجتمع و محل تخلیه اتاقک پسماند وجود نداشته باشد انتقال مخازن پسماند به محل جمع‌آوری بر عهده ساکنین می‌باشد.

ضوابط نگهداری و ذخیره‌سازی موقت پسماند

نظر به بررسی‌های انجام شده ضوابط در دو بخش ساختمان‌های احداث‌شده (وضع موجود) و ساختمان‌های در مرحله اخذ پروانه ساخت (قبل از ساخت) تقسیم می‌گردد.

ضوابط نگهداری و ذخیره‌سازی موقت پسماند در ساختمان‌های احداث‌شده

الف- مجتمع‌های تجاری و اقامتی

می‌بایست از جایگاه نگهداری موقت پسماند با شرایط ذکرشده استفاده گردد همچنین باید تعداد مخازن و فضای موردنیاز بر اساس جداول در نظر گرفته شود.

تبصره ۱: مجتمع‌های تجاری و اقامتی فوق ملزم به رعایت زمان زباله‌گیری و انتقال مخازن به نقطه جمع‌آوری می‌باشند.

تبصره ۲: مجتمع‌های مسکونی ساخته شده یا دارای پروانه و پایان کار حسب مصوبه شورای اسلامی شهر مشهد تا سال ۱۳۸۹ مشمول ضوابط این دستورالعمل نمی‌شوند.

ضوابط نگهداری و ذخیره‌سازی موقت پسماند در ساختمان‌های در حال احداث

مجتمع‌های مسکونی، تجاری و اقامتی

- ✓ با توجه به حجم دستگاه‌های تولیدی در این گونه مجتمع‌ها می‌بایست از اتاقک نگهداری موقت پسماند با شرایط ذکر شده استفاده گردد. سطح این اتاقک جزء سطح اشغال و تراکم محسوب نمی‌گردد همچنین باید تعداد مخازن و فضای مورد نیاز بر اساس جداول زیر در نظر گرفته شود.
 - ✓ شایان ذکر است درج نوع کاربری و استفاده از آن در هنگام صدور پایانکار برای مالکین ضروری است که در صورت عدم استفاده از این نوع به کمیسیون ماده ۱۰۰ ارجاع شود
- برآورد مساحت مورد نیاز جهت مخازن

ردیف	نوع مخزن	مبنای محاسبه
۱	مخزن ۲۴۰ لیتری	تعداد گاری مورد نیاز $\times ۰,۴۵$ مترمربع (مساحت مخزن) $\times ۲$ (مساحت بالاسری)
۲	مخزن ۷۷۰ لیتری	تعداد گاری مورد نیاز $\times ۱$ مترمربع (مساحت مخزن) $\times ۲$ (مساحت بالاسری)
۳	مخزن ۱۱۰۰ لیتری	تعداد گاری مورد نیاز $\times ۱,۲۵$ مترمربع (مساحت مخزن) $\times ۲$ (مساحت بالاسری)